

KANDIDAT

10011

PRØVE

POL2012 1 Teorier og modeller i politisk økonomi

Emnekode	POL2012
Vurderingsform	Skriftlig eksamen
Starttid	29.11.2021 09:00
Sluttid	29.11.2021 13:00
Sensurfrist	20.12.2021 23:59
PDF opprettet	30.11.2021 19:46
Opprettet av	Marius Swane Wishman

i POL2012 høst 2021**Institutt for sosiologi og statsvitenskap****POL 2012: Teorier og modeller i politisk økonomi**

Dato 29.11.2021

Eksamenstid: 09:00-13:00

Tillatte hjelpemidler: Ingen

Faglig kontakt under eksamen: Marius Swane Wishman **Tlf:** 47056893

ANNEN INFORMASJON:

Skaff deg overblikk over oppgavesettet før du begynner på besvarelsen din.

Les oppgavene nøye, gjør dine egne antagelser og presiser i besvarelsen hvilke forutsetninger du har lagt til grunn i tolkning/avgrensing av oppgaven. Faglig kontaktperson skal kun kontaktes dersom det er direkte feil eller mangler i oppgavesettet. Henvend deg til en eksamensvakt hvis du ønsker å kontakte faglærer. Noter gjerne spørsmålet ditt på forhånd.

Vekting av oppgavene: Eksamen består av to deler som vektes likt.

Varslinger: Hvis det oppstår behov for å gi beskjeder til kandidatene underveis i eksamen (f.eks. ved feil i oppgavesettet), vil dette bli gjort via varslinger i Inspira. Et varsel vil dukke opp som en dialogboks på skjermen. Du kan fi igjen varselet ved å klikke på bjella øverst til høyre.

Trekk fra/avbrutt eksamen: Blir du syk under eksamen, eller av andre grunner ønsker å levere blankt/avbryte eksamen, gå til "hamburgermenyen" i øvre høyre hjørne og velg 'Lever blankt'. Dette kan ikke angres selv om prøven fremdeles er åpen.

Tilgang til besvarelse: Etter eksamen finn du besvarelsen din i arkivet i Inspira. Merk at det kan ta én virkedag før eventuelle håndtegninger vil være tilgjengelige i arkivet.

1 Del 1

Del 1

Svar på **ALLE** de følgende spørsmålene (50%):

Spørsmål 1: Forklar Ricardo's teori om leie.

Spørsmål 2: Modeller og forklar en endring i etterspørsel.

Spørsmål 3: Anta at Italia kan produsere enten 120 tonn oliven eller 7000 liter rødvin, og at Hellas kan produsere enten 80 tonn oliven eller 2000 liter rødvin. Bruk Ricardo's teori om handel til å forklare potensiell handel mellom de to landene.

Spørsmål 4: Forklar Marx's teori om fallende profi

Spørsmål 5: Hva er de vanligste analyseenhetene i den neo-klassiske tradisjonen?

Spørsmål 6: Forklar hvorfor jordreform er et sentralt første steg innen økonomisk utvikling i følge Studwell (2013).

Spørsmål 7: I følge Bates (2008), hva er problemet med det han kaller 'kontrollregimer' ('control regimes')?

Skriv ditt svar her**Spørsmål 1:**

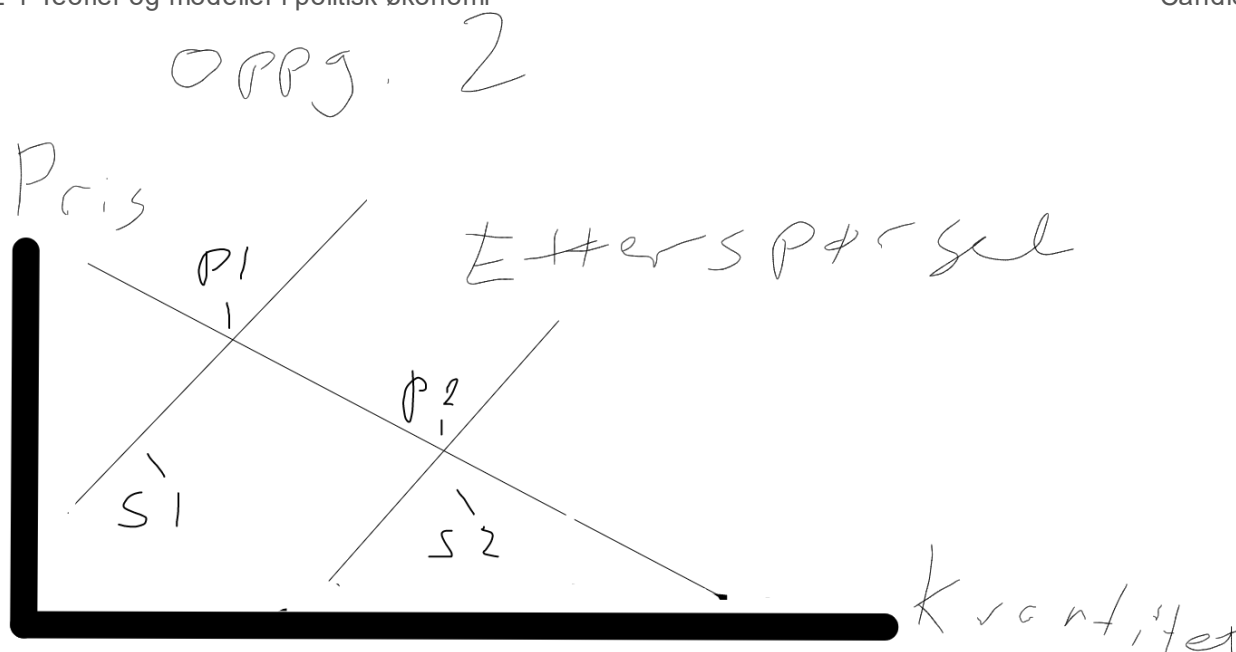
Ricardos teori om leie går ut på at eier av jord, altså utleieren ikke påvirker økonomien i en positiv retning, men snarer negativ. Når noen blir sittende med store masser land og velger å leie ut disse blir det en ekstra aktør som spiser av en allerede tynn profittmargin. Dersom kapitalisten eier egne jorder blir produksjonsfortjenesten kun fordelt mellom arbeideren (som får lønn), staten (som skal ha skatter) og kapitalisten (som vil ha en profitt på de investeringene den har lagt inn). Er det derimot en utleier som eieren jorden blir det en fjerde aktør som skal spise av produksjonskostnadene. Det at fortjenestene nå skal fordeles mellom fire aktører i stedet for tre gjør at kapitalistens profitter faller og gir den mindre å bruke på investering og å øke produksjonen.

Den fjerde aktøren vil også i følge Ricardo gjøre at arbeidernes lønninger press til lavest mulig for at kapitalisten skal få mulighet til å ha en profitt. Utleieren spiser store deler av fortjenesten selv om den ikke aktivt deltar i arbeidet. Blir også leiekostnadene for høye risikerer kapitalisten å gå i minus på investeringen han eller hun har gjort, og på den måten å måtte si opp ansatte. Innførselen av den fjerde aktørene kan dermed få store ringvirkninger. Både direkte for kapitalisten, og for de to andre.

Arbeideren kan risikere å miste arbeidet når kapitalisten går i minus, og dermed mister sin egen inntekt. Arbeiderens mangel på inntekt gjør at den får råd til færre varer, som gjør at kapitalisten får færre kunder. Mindre inntekt betyr også mindre i skatter, som gir staten mindre inntekter. Arbeideren kan også bli nødt til å selge eget land dersom den har det. Dette landet kan så kjøpes opp av utleiere som vil leie ut jorda til flere kapitalister, og sirkelen fortsetter. Teorien bygger i det store og hele på at utleieren blir en fjerde aktør som trekker ut fortjenesten uten noen aktivt arbeid for profitten.

Selv om Ricardo's teori var ment på utleie av jorder finner en paralleller både til utviklingen av nytt jordbruk i på 1900-tallet, og dagens utleie-/boligmarked. Ser en for eksempel til det private utleiemarkedet i Trondheim er dette presset opp til så høye priser at studenter blir nødt til å bruke mesteparten av stipendiet på bolig. Dette gjør at de ikke får spart nok midler til å kjøpe egen bolig. Utleieren merker at det er gode penger på leie ut bolig, og får store fortjenester. Fortjenestene gjør at utleieren får muligheten til å kjøpe flere boliger, og dermed presse opp prisene i boligmarkedet enda mer. Dette låser studenten til å fortsette å leie, og gi mer penger til utleieren. Utleieren får dermed store fortjenester uten tilsvarende arbeid.

En ser også i spesielt Asia før jordreformen at noen utleiere fikk store profitter som et resultat av store landarealer. Dette gjorde at de kunne kjøpe ut flere av egne jorder og presse opp prisene. Dette er et mer typisk eksempel på Ricardo's teori, og var i tillegg negativt fordi det førte til at arbeiderne måtte ta på seg mer arbeid, og kunne legge igjen mindre arbeid i jorda, som igjen ga mindre fortjenester og presset på markedet enda mer, og dermed forverret situasjonen

Spørsmål 2:

Har over prøvd å modellere en form for modell knyttet til etterspørsel.

Forklaring: Der P1 betyr pris 1, og P2 betyr pris 2; S1 betyr første stock (lager til salg) og S2 betyr andre stock. P1 og P2 dannes der etterspørselen treffer med tilgjengelige varer. Når det er lav kvantitet av tilgjengelig vare blir etterspørselen høyere. Dette gjør at prisene også presses opp. Etterhvert som tilgjengeligheten øker, synker også etterspørselen, og prisen blir lavere.

Lav kvantitet = høy etterspørsel = høy pris.

Dette ser vi blant annet når Apple produserer nye telefoner. De slippes til samme tid hvert år rett før jul. Dette skaper etterspørsel ettersom det er mange som gir telefoner i julegaver, og fordi de selv oppgraderer telefon årlig. Men Apple velger samtidig å holde tilbake deler av egen produksjon så det blir få telefoner i butikkene. Dette skaper enda høyere etterspørsel fordi kundene "hyper" hverandre opp på leting etter ny telefon. Dette gjør etterspørselen høy, og så kan de selge telefonen til en høyere pris. Året etter når folk vil ha en nyere iPhone faller etterspørselen, som gjør at prisen synker. Når det ikke lenger er gunstig for Apple å produsere telefonen går den ut av markedet.

Spørsmål 3:

Italia: 120 tonn olivenolje og 7000 liter rødvin

Hella: 80 tonn olivenolje og 2000 liter rødvin

Ricardos teori om handel bygger på hva ulike fordeler, enten komparative eller fullstendige fordeler. Der et land bør produsere den varen som gir dem en størst komparativ fordel i markedet. Dette vil stimulere til handel og bytte av varer.

I eksemplet nevnt ser vi at Italia har en fullstendig fordel over Hellas ettersom de både kan produsere mer olivenolje og mer rødvin enn Hellas. Den komparative fordel kommer inn hos Hellas hvor de kan produsere mer olivenolje i forhold til vin, enn hva Italia klarer. Italia har på samme tid en komparativ fordel over Hellas i form av at de kan produsere mer vin per tonn olivenolje. De to landene kan velge om de skal produsere totalt 9000 liter rødvin, 7000 liter rødvin og 80 tonn olivenolje, 2000 liter rødvin og 120 tonn olivenolje eller om de skal produsere

200 tonn olivenolje. Siden Italia har en komparativ fordel innen vin, og Hellas en komparativ fordel innen olivenolje, er dette hva landene bør produsere.

Dette gir Italia 7000 liter rødvin og Hellas 80 tonn olivenolje, som kan fordeles over de to, som gjør at begge sitter igjen med 3500 liter rødvin og 40 tonn olivenolje.

En kan derimot argumentere for at Italia burde produsere alt selv. Splitter du Italias produksjon på midten ender de opp med 60 tonn olivenolje og 3500 liter med rødvin, altså 20 tonn mer olivenolje enn dersom de skulle handlet med Hellas. Det er et par problemstillinger knyttet til dette: 1) Det stimulerer ikke til internasjonal handel, Italia blir mer lukka og interagerer mindre med andre land. 2) Splitter Italia sin produksjon får de ikke muligheten til å spesialisere seg innen noen av feltene, men må fokusere på flere næringer. 3) Hellas blir nødt til å splitte sin produksjon og møter samme problemstillinger som Italia, men får i tillegg mye mindre igjen for.

Italia tjener på å handle med Hellas fordi det stimulerer til handel og gir dem muligheten til å spesialisere seg innen en næring. Dette er i følge Ricardo verdt den tapte produksjonen.

Spørsmål 4:

Marx' teori om fallende profitt er av de tre teoriene for hvorfor kapitalismen vil føre til gjentatte økonomiske kriser. De to andre er teorien om underkonsumpsjon (at kapitalistene vil presse prisene på produkter i været, og lønningene så lavt som mulig. Kun de rikeste vil ha råd til å kjøp produktene, mens de fattigste (arbeiderne) vil lide. fører til økonomisk krise) og teorien om uforholdsmessigheter (at man gjennom kapitalismen ikke har oversikt over hva markedet trenger, men produserer varene før de er solgt. vet derfor ikke om man får solgt varen, og kan bli nødt til å permittere/si opp ansatte, som gjør at færre får solgt varene sine, og man blir sittende med flere ting man ikke får solgt. bedrifter blir nødt til å legge ned, og ting blir bare ille.).

Teorien om fallende profitt baserer seg på tanken om at fall i profittmarginer fører til større falle i profitt og mindre investering. Når kapitalisten som investerer i ulike prosjekter, bedrifter og industrier merker en lavere profitt eller en profitt som over tid tilsvarer det samme, er det mindre sannsynlig for at han ønsker å investere mer, men holder tilbake og akkumulerer kapital.

Dersom en kapitalist setter inn 1000 kroner i et firma og får igjen 100 kroner i overskudd har han fått en profitt på 10%. Neste år setter han inn 2000 kroner til og får igjen 100 kroner altså 5% profitt. Han har nå satt inn totalt 3000 kroner, men kun fått en profitt på 15%. Han har begge årene fått like mye tilbake i profitt i kroner, men har en lavere profitt i prosent. Profittmarginene har altså sunket. Dette gjør at kapitalistene blir redd for å ikke få høy nok profitt, og derfor velger å holde tilbake året etter. Mangelen på profitt fører altså til at det ikke investeres i markedet selv om det er profitabelt. Når ingen investerer vil markedet gå inn i en krise. Dette kommer av at kapitalistene egoistiske ønsker om å fokusere på egen rikdom til fordel for samfunnets.

Spørsmål 5:

De to enhetene for analyse i neo-klassisk økonomi er likevekt (equilibrium) og vekst. Dette er en forskjell fra blant annet institusjonell økonomi hvor enhetene for analyse er institusjoner og evolusjonær økonomi hvor enhetene er historiske analyser som ser på utvikling over tid (røtter til Darwin og evolusjonsteorien).

Neo-klassisk økonomi har med andre ord fokus på at markedet holdes i en likevekt. Merker man et sted at markedet er overfylt av en vare, vil det være et marked for varen et annet sted. Si for eksempel at det produseres veldig mye vin i Italia. Markedet er fullt og det er ikke lenger mulig å selge vinen med mindre du har et veldig kjent navn, eller selger vinen veldig billig. I

Frankrike derimot er det vinmangel og ingen får tak i noen god vin å ha til osten. Flytter du derfor salget til denne regionen vil du oppleve økt salg. Det er dermed en likevekt i markedet til tross for at det i Italia er helt stappa.

Det er også et stort fokus på vekst i neo-klassisk økonomi. Du skal helst oppleve vekst årlig for å kunne regne økonomien som god. Den beste økonomien er den som har størst mulig vekst. Veksten skal helst være innefor hele markedet, men kan også sees innen ulike næringer.

Spørsmål 6:

Studwell tok utgangspunkt i Asia's utvikling og jordreformer når han utviklet sin teori/sitt verk. Han viste til hvordan jordreformen var gjort ulikt i ulike asiatiske land, og hvilken effekt dette hadde hatt på landets økonomi. Der en vellykka jordreform ga god økonomisk vekst, mens en ikke-vellykka jordreform ga mindre vekst. Det er spesielt Japan som brukes som eksempel på vellykka jordreform.

Jordreformen gikk ut på at staten i stor grad sluttet å tillat utleie av jord, men kjøpte opp utleierjorda og solgte den billig til lokale familier. Dette ga alle familiene et eget jordområde med mulighet til å produsere egne varer. Gjennom jordreformen fikk innbyggerne muligheten til å eie eget. Dette gjorde at de tok bedre vare på jorda og la inn mer tid. De lærte seg hvordan de kunne produsere produkter om hverandre uten at det ødela for produksjonen. Dette var lærdom og muligheter de ikke hadde hatt eller ville tilegne seg når jorden var leid. Med den totale produksjonsøkningen gikk Japan snart i overskudd, som ga dem mulighet til å eksportere til andre land og på den måten utvikle egen økonomi, som igjen gjorde det mulig å industrialisere.

Jordreform er i følge Studwell et viktig første steg i økonomisk utvikling og veien fra et "agricultural" samfunn til et industrisamfunn. Det lar statene utvikle seg i eget tempo uten at det blir for store skader på økonomien. Etterhvert som landet får et stort nok overskudd, og god nok vekst vil de ha råd til å utvikle egen industri eller importere industrivarer. Dette kan enten være i form av ferdigproduserte varer som vil øke egen produksjon (for eksempel traktorer), eller full industrialisering og overgangen til et industrisamfunn. Jordreform er spesielt viktig i stater med lav økonomisk aktivitet og høy arbeidsledighet. Jordbruk er tradisjonelt lav-verdi-arbeid. Det krever ingen spesiell kompetanse eller flere års utdanning. Ved en jordreform gir man muligheter til et arbeidsmarkedet fylt opp av arbeidere med "lav verdi" til å komme seg i jobb. Selv om arbeidet er av lav verdi, er selv lav verdi bedre enn ingen verdi, og når staten er klar for annet arbeid har de muligheten til å flytte seg over.

Det er usikkert hvor godt en jordreform ville fungert i dag, og vi har sett den fungere forskjellig. Japan er et eksempel på hvordan jordreformen lykkes, men vi har andre land som for eksempel Russland, hvor det i mindre grad ble en suksess. I Russland bestemte staten seg for å kjøpe opp all dyrkbar jord og selge det til familier. De solgte det derimot til en mye høyere pris til familien noe som satte dem i stor gjeld og vanskeligheter for å behandle lånesummen. Dette førte til større fattigdom og store sulter.

En jordreform krever også enten store ressurser fra staten for å ha muligheten til å kjøpe opp mark, ekstrem stor tillit som gir den mulighet til å hente jorda, eller en form for opprør hvor staten og fattige tar jorda med makt. Dette gjør det vanskelig å gjennomføre. Jordreformen krever også en større grad av lukket økonomi for å få ønsket vekst. Det hjelper ikke om alle har muligheten til å produsere poteter selv hvis de kan kjøpe poteter importert fra Norge billigere enn de selv kan produsere. I en verden hvor stormakten i større grad ønsker og krever fri økonomisk flyt og handel er dette vanskelig.

Spørsmål 7

Kontrollregimer er i følge Bates negativt fordi det fører til mindre økonomisk vekst og kan føre til politisk uro. Noe av det som er vanlig for de kontrollregimene Bates nevner er at de har tatt kontroll over landets nasjonale banker. I blant annet Norge og andre "vestlige" land ser vi en deling mellom pengepolitikk og vanlig politikk. Når politikere får mulighet til å kontrollere landets pengepolitikk, kan dette føre til større grad av korrupsjon og triksing med valuta. Triksing med valuta vil gjøre det internasjonal handel vanskeligere; eksport blir billigere og import blir ofte dyrere. Kontroll over statsbanken gir også muligheten til ledende politiske figurer å ta til seg større andeler av nasjonens kapital og flytte det over til egen lomme.

Det er også et problem at landene oftest har lukkede økonomier. En lukket økonomi er ikke nødvendigvis en negativ i seg selv. Som nevnt over har dette tidligere fungert godt i blant annet Japan der det førte til økonomisk vekst. Men dette avhenger av om man tar vare på indre industri og bønder. En lukket økonomi som ikke i tilstrekkelig grad tar vare på indre bedrifter vil føle på lav økonomisk utvikling og lavere profitt for arbeiderne.

Det største problemet er like fullt at det kan danne seg politisk uro, som både vil destabilisere økonomien (det er vanskelig å produsere økonomisk vekst når landet opplever indre uro) og mulige opptøyer innad i landet. Det er også, som Bates, vanlig at land med politisk uro, eller muligheten for politisk uro opplever vedvarende fattigdom. Når staten ikke lenger har muligheten til å beskytte sin befolkning må de stå til ansvar for dette selv. Dette er spesielt dyrt og ressurskrevende, og har du ikke disse ressursene vil det være lettere å forbli i fattigdom. Fattigdom gir i dette tilfellet en beskyttelse staten feiler å gi - har du ingen verdier vil heller ingen rane deg. Slike situasjoner hvor staten feil å gi beskyttelse er mer i retning av at staten feiler, men er et symptom på både stats feil og at kontrollregimet flyter over i politisk uro og statsfeiling.

Det største problemet med kontrollregimer kan dermed ses å være politisk uro, og en kort vei til at staten feiler.

Besvart.

2 Del 2

Svar på 1 av følgende spørsmål (50%):

Spørsmål 1: Forklar enten den vellykkede økonomiske utviklingen eller mislykkede økonomiske utviklingen i et valgfritt land, fra et 'evolutionary economics'-perspektiv.

Spørsmål 2: Velg et relevant teoretisk perspektiv å diskutere problemet med økonomisk ulikhet, samt mulige botemidler.

Spørsmål 3: Diskuter den globale finanskrisen (2008-2009) i lys av en statsgjeldkrise, slik tilfellet var for Hellas og Island.

Skriv ditt svar her**Spørsmål 2: Keynes**

En av de kanskje mest relevante måtene å koble opp økonomisk ulikhet mot Keynes er gjennom multiplikatoreffekten. Multiplikatoreffekten kan både benyttes i medgangstider og i nedgangstider. Hvis jeg får 100 kroner i lønn etter skatt, sparer jeg kanskje 20 av disse. De resterende 80 bruker jeg hos den lokale matbutikken. Den lokale matbutikken bruker så disse 80 kronene - noe går til skatt, noe går til eieren, noe går til lønn, noe går til å dekke utgiftene for produktene jeg kjøpte inn, og noe går til å utvide bedriften. Deretter bruker eieren og de ansatte pengene de fikk fra mitt kjøp til å kjøpe seg noe selv. De 80 kronene jeg brukte hos matbutikken fortsetter dermed å øke økonomisk aktivitet. Blir jeg dermed permittert eller sagt opp som et resultat av uforholdsmessighetene Marx mener kommer gjennom kapitalismen har ikke jeg lenger 80 kroner å bruke på matbutikken. Dette gjør igjen at arbeiderne på matbutikken ikke har råd til å kjøpe seg det de trenger, bedriften får ikke muligheten til å utvikle seg, og dette fortsetter å svekke økonomien. Den økonomiske ulikheten vil dermed fortsette å multiplisere seg i en nedadgående spiral til vi alle sliter økonomisk. Det er spesielt i nedgangstider og med stor økonomisk ulikhet at multiplikatoreffekten er relevant for oppgaven. Fortsetter den økonomiske ulikheten å vokse, og jeg får mindre kjøpekraft som et resultat, vil jeg få mindre å legge igjen i lokale bedrifter, og dermed gi mindre tilbake til han eller hun som står i kassa. Mens deres og min sjef vil fortsette å sikre egen lommebok gjennom den egoistiske delen i kapitalismen, vil det bli større økonomisk ulikhet mellom dem og oss.

Her kan det trekkes paralleller opp mot hva Marx omtalte som teorien om uforholdsmessigheter. I systemet vi lever i bestemmes produksjon av markedet og aktørers antagelser hva som produseres, det finnes altså ikke en fastsatt plan for hva som skal produseres og hvem som skal produsere varene, en kontrast til marxistisk økonomi som bygger på planstyring (sterk statlig styring av produksjon). Markedsstyrt produksjon vil i følge Marx føre til store økonomisk kriser. Når produsenten ikke kan garantere for at varen den produserer blir solgt ligger det alltid en viss risiko inne. De gangen varene faktisk ikke selges risikerer kapitalisten å gå i store negativer. Når dette skjer vil kapitalisten bli nødt til å enten permittere ansatte eller si dem opp for å ikke gå konkurs. Dette skaper en økonomisk krise ved at den oppsagt arbeideren ikke lenger får lønn, og dermed ikke har råd til å kjøpe andre varer. Når andre varer også slutter å selge vil dette fortsette til ingen lenger er i arbeid og bedriftene må legge ned.

Det kan også nevnes at det her ligger en stor forskjell mellom marxistisk tenking og den av et keynsiansk perspektiv. Der man gjennom marxismen ser for seg at den eneste løsningen er en sosialistisk revolusjon hvor arbeiderne tar over og kommunaliserer industrien, tror man gjennom et keynsiansk perspektiv på muligheten for å reformere kapitalismen for å sikre gode levevilkår for befolkningen. Dette er også en kontrast fra et nyliberalt økonomisk perspektiv som påstår at vi bare skal la markedet få fullstendig frie tøyler, så vil alt bli bra.

En annen måte å koble Keynes opp mot økonomisk ulikhet er gjennom hans mangel på tro knyttet til kapitalismens evner. Keynes påsto at kapitalismen ikke selv hadde muligheten til å sikre lav arbeidsledighet, høy inflasjon og stabil økonomisk utvikling. Gir vi altså kapitalismen frie tøyler vil vi høyere inflasjon, høyere arbeidsledighet og en ustabil økonomisk utvikling med store svingninger med høye topper, og lave bunner.

Men hva er så botemiddelet til økonomisk ulikhet? Skal vi bare gå for en revolusjon som Marx ønsker, eller skal vi kanskje la markedet få styre fritt, la dem kutte i arbeidernes lønn for å sikre at bedriftene ikke går konkurs, sette skattene så lave at bedriftene ikke må strupe egen aktivitet? Noen av måtene en gjennom Keynes kan motvirke økonomisk ulikhet er gjennom statlig aktivitet i nedgangstider, en progressiv skatt, og statlige tilskuddsordninger. Keynes økonomisk perspektiv kan på så måte anses som en form for motkonjunktur-teori.

En aktiv stat i nedgangstider fungerer som en god måte å motvirke økonomisk ulikhet. Dette krever at staten spiller en aktiv rolle, og ikke er redd for å sette seg selv i stor gjeld. Her argumenteres det for at staten skal driftes på en annen måte enn en normal bedrift. Der det i nedgangstider er normalt for en bedrift å trekke seg tilbake og hold investeringer på et lavt nivå, bør staten gønne på med aktiv utbygging. Det er spesielt infrastruktur som nevnes som mulig statlige investeringer. Dette er positivt fordi det både sikrer arbeidsplasser som stimulerer til økonomisk aktivitet gjennom multiplikatoreffekten og sikrer utvikling av infrastrukturer som vil komme befolkningen til gode enten gjennom bedre veier, bedre tognettverk eller lignende. Staten skal ikke være redd for å sette seg i gjeld da denne kan betales tilbake når økonomien går bedre.

Den kanskje mest effektive måten å motvirke økonomisk ulikhet på er nettopp en progressiv skatteordning. En progressiv skatteordning tilsier at de med mer betaler en høyere skatt enn de med mindre økonomiske midler. Det betyr at etterhvert som du tjener mer vil en større prosentandel gå tilbake til staten gjennom skatter. Det finnes tre andre måter å skattelegge på som har forskjellig effekt økonomien: en flat skatt - alle betaler en lik skatteprosent, en regressiv skatt - de med mest betaler en lavere skatteprosent, og en ingen skatt. Et problem med en regressiv skatt er derimot at det krever en stor og sterk infrastruktur for skatteleggingen, så de med mer ikke kan sno seg unna. En progressiv skatt på den måte også slå feil hvis infrastrukturen ikke er på plass. Et eksempel på dette er Russland hvor de samlede skatteinntektene økte når landet la om til en flat skatt. Det er også viktig at den progressive skatten ikke når et for høyt punkt, da dette kan føre til skattenektelse og skatteflukt. Også her kan det nevnes at Keynes har argumentert for at det må sikres et felles skattenivå for å motvirke skatteflukt.

Igen kan Keynes' multiplikatoreffekt kobles opp mot økonomisk ulikhet og staslige tilskuddsordninger. Betaler alle en nødvendig skatt vil staten ha råd til å dekke tilskuddsordninger både for bedrifter og for enkeltpersoner. som vil være på å stimulere økonomien. Det er derimot viktig å ikke la disse tilskuddsordningen få et for godt fotfeste. Driver bedrifter med gjentatte underskudd, men kommer seg gjennom kun grunnet statlige ordninger, må en være villig til å la bedriften dø.

En mindre kritikk av Keynes er at hans teorier fører til mindre toppunkter innen økonomisk vekst. De økonomiske svingningene stabiliseres på en et generelt nivå og får et mye lavere spenn, på denne måten vil en få mindre store toppunkter, men også sikre at økonomien ikke faller for lavt, som igjen fungerer som et godt motargument mot kritikken av manglende toppunkter.

Her også kan det være aktuelt å diskutere sitatet "In the long run we are all dead". Sitatet har av mange blitt sett på som et forsøk fra Keynes til å argumentere for at en skal prioritere nåtiden til fordel for fremtiden, fordi vi i fremtiden uansett er døde, og når vi er døde spiller ikke økonomien til de levende noen rolle. Det kan derimot også tolkes dithen at Keynes argumenterer for at en ikke skal lide seg gjennom økonomisk kriser uten statlig hjelp fordi det sikrer økonomisk vekst i fremtiden. Før Keynes var det vanlig å kutte i lønninger til ansatte og skatter i nedgangstider for å motvirke konkurser. Keynes derimot argumenterte for at dette kun ville føre til en ond spiral uten at noen hadde muligheten til å stimulere økonomien på en tilstrekkelig måte. Der man trolig kommer seg gjennom den økonomisk krisen også på denne måten, er det lite gunstig da befolkningen har lider til fordel for bedriftene. Det er nettopp her staten kommer inn. Den har likviditeten til å ikke gå konkurs, og bør derfor sette seg i gjeld. "In the long run we are all dead" kan dermed tolkes som at vi ikke skal lide oss gjennom nedgangstider. Penger er bare penger, det er ikke verdt det å lide nå for å kanskje ha det bra i fremtiden. På lang sikt er vi uansett døde, og da spiller det liten rolle om staten hadde litt mer gjeld 20 år tidligere.

Besvart.